

Økologisk landmand for honningbier

Sådan hjælpe du honningbier på din bedrift

Høst ikke alt kløvergræsset på en gang

Hvidkløver i økologiske græsmarker en stor ressource for honningbifamilien. Men i moderne og rationel drift høstes alle slætmarker samme dag og afgræsningsmarker holdes korte af kørerne. Her kan du udvælge 1 % af arealet, tæt på bistaderne som i forvejen ikke giver optimalt udbytte og spring det over når du tager slæt. Derved har bierne kløverblomster de kan trække indtil der kommer nye blomster på resten af arealet. Ved næste slæt udvælges et nyt stykke som for lov til at blive stående.

Anlæg blomsterbrak i besværlige kiler

Blomsterbrak ordningen kan benyttes når man gerne vil så blomsterblandinger i besværlige trekanter, som overstiger 10 meter i bredden. Der skal sås senest 30. april.

Blomsterstriber

Under ordningen for vildt-og bivenlige tiltag kan du så striber med blomsterblandinger på op til 10 % af marken uden at det går ud over tilskuddet. Blomsterriben kan dog maksimalt være 10 bred. Der findes blomsterblandinger med rig blomstring over en lang periode. Lav falsk såbed og anlæg striberne med sollys 10-14 dage efter du har sået kornafgrøden. Vær opmærksom på, at blomsterfrø ikke tåler dyb såning. Anlæg blomsterriben i nærhed af bigården. Blomsterstriber tiltrækker også fasaner og agerhøns.

Afgrøder der blomstrer

Dyrk afgrøder der blomstrer, hvis de passer ind i markplanen og sædskiftet! Fx Hestebønner, raps, hvidkløverfrø, lupiner og kløvergræs. Specielle afgrøder som purløg, kommen, hørfrø, solsikker er selvfølgelig også populære...

Efterafgrøder som blomstrer

I et varmt efterår når efterafgrøderne at blomstre så bier kan hente vinterfoder på dem. Det kræver selvfølgelig at der anvendes efterafgrøder der blomstre. Ved lovpligtigt efterafgrøder kan vælges, gul sennep, honningurt, olieræddike. Som frivillige efterafgrøder kan derudover bruges: Vikke, blodkløver, perserkløver, boghvede, ærter, lupiner, hestebønner, hør mm.

Læbælter i fuld flor

Vedligehold læhegn og plant nye med masser af mirabelle, fuglekirsebær, slåen, hvidtjørn, hæg, skovæbler osv. Her er gode muligheder for at bierne kan trække på blomster. Blomstrende læhegn er både godt for nektarsamlende insekter og pynter i landskabet.

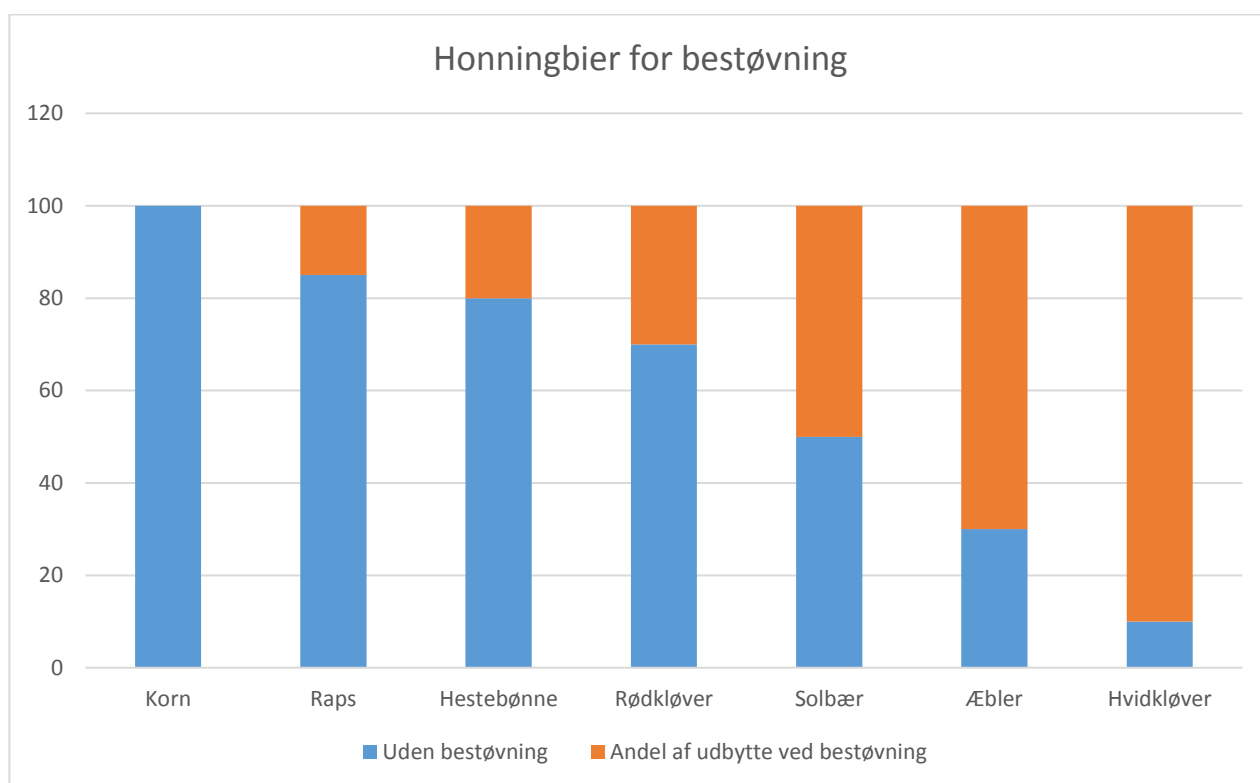
Kig efter bier før du afpudser mælkebøtter

Gule mælkebøttemarker er tegn på foråret har bidt sig fast. Der kan sagtens sidde honningbier og humlebier i de tidlige blomster. Skal marken afpudses så lad en lille stribe stå til de første aktive bier.

Honningbier for økologiske landmænd

Markudbytter ved bestøvning

En række almindelige afgrøder giver store merudbytter ved optimale bestøvningsforhold. Honningbier er gode bestøvere til mange markafgrøder. Honningbier har også den fordel, at bierne kan flyttes ud til afgrøder. Vejret, biernes tilstand og bigårdens placering har stor betydning for succes. I tabel 1 ses honningbiernes andel af optimalt udbytte for typiske markafgrøder.

Tabel 1: Udbytte med og uden bestøvning

Lokal honning til din gårdbutik

Med de nye regler for økologisk honning bliver det i højere grad muligt at producere økologisk honning. Det kræver et bedre samarbejde mellem økologiske landmænd og økologiske biavler. Når det lykkedes bliver det fx muligt at sælge økologisk honning fra egne marker i gårdbutikken. Dine kunder vil også helt sikkert værdsætte honning fra dine marker selv uden ø mærket.

Mere liv på gården

Du kommer til at få jævnlig besøg af din biavler. Bierne bestøvning vil gavne markvildtet og sangfugle, når læhegn giver flere bær, frugter, frø. Blomsterstriberne vil gavne naturlige fjender, humlebier og andre vilde bestøvere. Tilsammen er mange tiltag til honningbierne også med til at højne naturværdien på din ejendom.